

Pospíšil, Ivo

Dvě návazné sofistikované příručky o redakční práci

Slavica litteraria. 2011, vol. 14, iss. 2, pp. 186-187

ISSN 1212-1509 (print); ISSN 2336-4491 (online)

Stable URL (handle): <https://hdl.handle.net/11222.digilib/115836>

Access Date: 28. 11. 2024

Version: 20220831

Terms of use: Digital Library of the Faculty of Arts, Masaryk University provides access to digitized documents strictly for personal use, unless otherwise specified.

mu Milošević ani nikdo z jeho okolí žádné další politické angažmá nenabídl. Nechal se proto v červnu roku 1990 penzionovat.

Na dalších padesáti stránkách věnovaných Miloševićově kariéře v 90. letech nalezneme jen nudné úvahy, obecné informace a hodnocení často slychaná v srbských národních kruzích. Čkrebić vyčítá Miloševićovi, že byl špatným taktikem, že se nedokázal včas zbavit balastu titoistické ideologie, že příliš podléhal vlivu své manželky, že nedokázal navázat z pragmatických důvodů nezbytně potřebnou spolupráci s rozhodujícími západními velmocemi. V názoru na podstatu „srbské otázky“ se s Miloševićem výrazněji nerozhází.

Čkrebićova kniha stojí spíše za prolistování než za podrobné přečtení. Poslouží jako třetířadý zdroj informací badatelům, kteří se budou podrobně zabývat vývojem Srbska v 80. letech minulého století.

(Recenze vznikla v rámci řešení vědeckého projektu č. GAČR P410/10/0136 *Perspektivy západního Balkánu v kontextu jeho politického, národnostního a demografického vývoje v uplynulém čtvrtstoletí*. Projekt financuje Grantová agentura České republiky.)

Jan Pelikán

DVĚ NÁVAZNÉ SOFISTIKOVANÉ PŘÍRUČKY O REDAKČNÍ PRÁCI

Dana Pokorná, Milan Pokorný: *Základy redakční práce*. Nakladatelství Vlastimil Jahanus, České Budějovice 2010. 119 s.

Milan Pokorný, Dana Pokorná: *Redakční práce. Jak připravit text k publikování*. GRADA, Praha 2011. 224 s.

Dva zkušení filologové a redaktori manželé Pokorní vytvořili v rámci programu OPVK na bohemistice Pedagogické fakulty Jihočeské univerzity vynikající příručku *Základy redakční práce*; pokud bych nebyl rozeným skeptikem, řekl bych, že takřka dokonalou, jistě potřebnou a na solidní výkladové úrovni. Začínají osobností nakladatelského redaktora periodika, jehož úkoly jsou vzhledem k charakteru práce posunuty. Vynikající je partie o tiskárně, stejně jako funkčně vypracované přílohy čerpající z otevřených zdrojů a vlastní praxe. Najdeme zde kromě popisu práce redaktora také právní stránku vydávání (nakladatelská licenční smlouva, pokyny pro redaktory a autory, korektura a korektorské značky, tiráž, copyrightová doložka, ISBN a EAN apod.). Příručka manželů Pokorných by se měla stát povinnou četbou pro široký okruh uživatelů, včetně literárních vědců.

Literární věda není jen „Hochtheorie“, ale také to, co často i na vysoké škole chybí: literární praxe, textologie a editace. Právě to totiž budou mladí filologové – a nejen oni – potřebovat asi nejvíce. Stejní autoři – dodejme, že PhDr. Dana Pokorná je nakladatelská redaktorka a PhDr. Milan Pokorný, PhD., šéfredaktorem Týdeníku Rozhlas, ale také doktorem Ústavu slavistiky FF MU, kde externě učí v rámci filologicko-areálových studií – vytvořili k své první knížce jakousi nadstavbu, text rozšířili, upravili, doplnili, takže vlastně vznikl nový text, fundamentálnější, obsažnější, v němž se na rozdíl od první knihy zabývají spíše technologii redaktorské činnosti. Autoři knihu rozdělili do devíti

kapitol. První tvoří přípravné práce spojené s přijetím rukopisu do nakladatelství, druhá je vlastní redigování rukopisu (zde narazíme na hermeneutickou podkapitolku Zřetel k horizontu očekávání, nebo také Zásada jednotnosti nebo Úprava elektronické podoby knihy). Další kapitola posunuje přípravu k zlomu, grafické úpravě knihy (layout) a dalším činnostem včetně korektur a dokončovacích prací (rejstříky, obálka). Podstatnými kapitolami jsou také Redakční administrativa a Redaktor v periodickém tisku a bonus Malá exkurze do tiskárny – minulost a současnost, dobře napsaná, barvitá partie o sazečích, metérech apod. včetně vtipku z reality, jak jednou místo titulu Brechtovy básně Mišťa nakupují zadarmo vyšlo Ministři nakupují zadarmo, což přidalo příslušnému redaktorovi na čele vrásky, zvláště když tuto údajnou politickou narážku musel vysvětlovat na Ústředním výboru KSČ – doklad určité hry a škodolibosti sazečů, kteří tak redaktora zkoušeli, zda chybu odhalí a jistě si i rádi zažertovali na adresu politického režimu. Víc než polovinu knihy tvoří přílohy: Popis práce redaktora, nakladatelská licenční smlouva, pokyny pro autory a redaktory, typografická pravidla, korektorské značky, klávesové zkratky, vazba a formáty, technické parametry obrazového doprovodu, poznámky pro zlom, copyrightová doložka a hlavně ukázky textů, tedy konkrétní příklady redigování.

Možná je těch příloh až moc, ale zase mohou sloužit skutečně jako efektivní a efektní pracovní nástroj, tedy něco jako pracovní sešity. Sofistikované knihy tohoto typu jsou důležitými pomocnými texty také pro literární vědu.

Ivo Pospíšil

